

LAS POLSKI

DWUTYGODNIK LEŚNIKÓW I PRZYJACIÓŁ LASU

www.laspolski.pl
Ukazuje się od 1921 r.
16–31 stycznia/2022 r. nr 2 (1831)

wydawca: Oficyna Wydawnicza Oikos
prezes: Jacek Kludka

Redakcja: Urszula Zubert-Bereza (redaktor naczelna)
u.zubert@oikos.net.pl

Patrycja Kłempas (sekretarz redakcji) p.klempas@oikos.net.pl
Bartosz Szpojda (redaktor) b.szpojda@oikos.net.pl

Adres redakcji: 02-316 Warszawa, ul. Kaliska 1/7
tel. 532 542 489
fax: (22) 822 66 49
e-mail: laspolski@oikos.net.pl

Reklama: Monika Wysokowicz
tel. 695 666 955, m.wysokowicz@oikos.net.pl
Robert Paziewski (Klub Sprzedaży Wysokowej)
ksw@oikos.net.pl

Projekt graficzny: Magdalena Stryszowska-Sędziak
Skład i łamanie: Magdalena Stryszowska-Sędziak

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam,
ogłoszeń i artykułów sponsorowanych.

RADA PROGRAMOWA

Przewodniczący: prof. Tomasz Zawila-Niedźwiecki (CKPŚ)
Członkowie: Andrzej Antczak, Maria Brzozowska
(RDLP w Gdańsku), Jerzy Flisykowski, Iwo Gałęcki (LZD Siemianice),
Wojciech Gil (PTL), Edward Marszałek (RDLP w Krośnie),
Romuald Roman (Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych),
Bogdan Skibiński (Starostwo Powiatowe w Lubaczowie),
Jan Suder, Kazimierz Szabla,
Jacek Szulc (Nadleśnictwo Wejherowo).

Opinie wyrażane przez autorów na łamach pisma nie zawsze
są zgodne z poglądami redakcji.
Wskazówki dla autorów zamieszczamy na stronie internetowej.

Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca, a w razie
opublikowania zastrzega sobie prawo do ich skracania i zmiany
tytułów. Warunkiem przyjęcia materiału do druku jest złożenie
wraz z wydrukiem artykułu oświadczenia o tym, że nie został
on złożony do opublikowania w innej redakcji.
Materiały publikowane w „Lesie Polskim” mogą być
wykorzystywane publicznie pod warunkiem podania źródła.

„Las Polski” jest członkiem: Stowarzyszenia
Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa
oraz członkiem wspierającym
Polskiego Towarzystwa Leśnego.

Copyright by Oikos. Nakład: 7000 egz.
Druk: Drukarnia Lotos Sp. z o.o.
Warszawa, ul. Wał Miedzeszyński 98

Prenumerata

tel. (22) 659 36 50, 693 074 669

Koszt prenumeraty (brutto) na rok 2022 wynosi:

– dwuletnia (48 numerów) – 480 zł,
– roczna (24 numery) – 246 zł,
– półroczna (12 numerów) – 121 zł.

Zamówienia na prenumeratę można składać:

– wpłacając odpowiednią kwotę na konto Oficyny
Wydawniczej Oikos: nr 12 1020 1042 0000 8102 0240 5918
– e-mailem: prenumerata@oikos.net.pl
lub faksem: (22) 822 66 49

Na wyraźne życzenie wystawiamy faktury VAT.
Zamówienia realizujemy w ciągu 20 dni od daty zapłaty.
Prenumerata czasopisma „Las Polski” jest realizowana
wyłącznie przez Oficynę Wydawniczą Oikos.
Sprzedaż numerów bieżących i archiwalnych „Lasu Polskiego”
po cenie niższej niż cena detaliczna ustalona przez wydawcę,
bez zawarcia odpowiedniej umowy, jest zabroniona.
Sprzedaż po cenie innej niż podana na okładce jest nielegalna
i grozi odpowiedzialnością karną.

Żywioty w lasach Co grozi ekosystemom leśnym?

Projekt „Żywioty w lasach” ma na celu edukowanie w zakresie przyczyn i skutków klęsk żywiołowych oraz działań podejmowanych przez leśników w celu zachowania trwałości i ciągłości lasów w Polsce. Głównym jego celem jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju. Jest realizowany w ramach programu priorytetowego NFOŚiGW „Edukacja ekologiczna” przy ścisłej współpracy z placówkami resortów edukacji i środowiska oraz administracji samorządowej, ze wsparciem przez grupę specjalistów – naukowców i edukatorów – z Instytutu Badawczego Leśnictwa pod kierownictwem **Artura Sawickiego**.

Jednym z wielu zaplanowanych działań było ogólnopolskie seminarium poświęcone projektowi, a dokładniej czterem żywiołom, którym jest on dedykowany: ziemi, ogniovi, powietrzu i wodzie.

Pierwszym żywiołem, ziemią, zajęła się **prof. dr hab. Iwona Skrzecz**, kierownik Zakładu Ochrony Lasu. Jak tłumaczyła, żywioł ten odnosi się do ożywionej części środowiska naturalnego, a ekosystemy leśne są miejscem życia wielu organizmów. W pewnych sytuacjach staje się więc przedmiotem troski leśników, wynikającej z obawy o kondycję i stabilność lasów poddanych ich nadmiernej presji, szczególnie tych nazywanych „szkodliwymi”. Powodują one uszkodzenia lasów, a w skrajnych wypadkach ich całkowite zniszczenie. Bezpośrednim skutkiem tego zjawiska jest ograniczenie produkcyjnych i pozaprodukcyjnych (ekologicznych, krajobrazowych, społecznych i kulturowych) funkcji pełnionych przez las. Prof. Skrzecz podkreślała, że ważnym elementem skutecznej ochrony ekosystemów leśnych jest cykliczna ocena zagrożenia ze strony ważniejszych organizmów, a następnie zastosowanie zabiegów ochronnych adekwatnych do stwierdzonego poziomu zagrożenia.

Żywiołem ognia zajął się **dr hab. Ryszard Szczygieł**, kierownik Laboratorium Ochrony Przeciwpowarowej Lasu, podkreślając, że pożary lasu przyczyniają się do powstawania znacznych strat gospodarczych i ekologicznych. Straty gospodarcze w wyniku spalania 1 ha lasu wynoszą kilkanaście tysięcy złotych, natomiast przy uwzględnieniu strat ekologicznych dochodzą one nawet do 100 tys. zł. Przyczyniają się również do emisji

znacznych ilości gazów cieplarnianych. Podczas spalania 1 t leśnych materiałów powstaje: 1375 kg dwutlenku węgla, 125 kg tlenku węgla, 50 kg cząstek stałych i ciekłych, 12,5 kg węglowodorów i 2,5 kg tlenków azotu. Ich przyczyna leży głównie w zwiększonej presji społecznej wywieranej na lasy, jednak dzięki stworzeniu skutecznego systemu ochrony ppoż. w LP, średnia powierzchnia pożaru lasu jest od lat jedną z najniższych w Europie.

Na temat powietrza, a więc głównie wpływu wiatru na lasy, opowiadał **dr inż. Wojciech Gil**, kierownik Zakładu Hodowli Lasu i Genetyki Drzew Leśnych, podkreślając, że najistotniejszą kwestią przeciwdziałającą negatywnym skutkom wiatrów jest systematyczna hodowla lasu polegająca na doborze odpowiedniego składu gatunkowego drzewostanów, regularnym prowadzeniu ciężkiej pielęgnacyjnych hartujących młody drzewostan, a także zapobieganiu szkodom od zwierzyny.

O ostatnim aspekcie, czyli wodzie, mówił **dr inż. Michał Wróbel** z Zakładu Ekologii Lasu. Podkreślił on, że choć suma opadów rocznych *de facto* się nie zmienia, to zmieniają się temperatury, które wywołują suszę. A to wywołuje deficyt wody. Długotrwałe susze prowadzą do obniżenia poziomu wód gruntowych, a te są niedostępne dla roślin, które z powodu niedoboru substancji odżywczych gubią liście. Następstwem jest ich ubytek, osłabienie, a w konsekwencji nawet śmierć drzewostanów. Aby temu przeciwdziałać, w Polsce przede wszystkim dostosowuje się skład gatunkowy drzewostanów do typu siedliska. Celem tych działań jest zapobieganie tworzeniu się pustyń wodnych na terenach nizinnych oraz opanowanie splotu górskich rzek i strumyków, by nie powodowały powodzi na terenach nizinnych. Lasy Państwowe także aktywnie działają w ramach projektów mających retencjonować wodę opadającą.

Więcej informacji na temat całego projektu można znaleźć na stronie internetowej: www.zywiolywlasach.pl.

BaszA